

ವೈದ್ಯನ ನಾನರಿಯೆ ಭವರೋಗ ವೈದ್ಯ

1. **Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udupi, page No. 523.
2. **Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 3, Samaja Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page No. 243.
3. **Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 2, Aartha Bhaava, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page No. 100.
4. **Note:** Lyrics given without highlights are as per Ref. 1. The wordings in Ref. 2 are same as in Ref. 1 with few differences which are not considered here. The wordings in Ref. 3 are slightly different and are given in **green highlights**.
5. **Note:** As per my observation, the lyrics as per Ref. 3 is more apt.

ರಾಗ: ಸುರುಟಿ ತಾಳ: ಅಟ

ವೈದ್ಯನ ನಾನರಿಯೆ, ಭವರೋಗ
ವೈದ್ಯ ನೀನೇ ಹರಿಯೇ || ಪ ||
ಭವರೋಗಕೆ ಬಂಧು ನೀನೆ || ಅಪ ||

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೈ ಪಿಡಿದು ಕಪಟದಿ ಉಷ್ಣವಾಯು ಜರಿದು
ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿ ನಿನ್ನ ಸೇವೆ ಎನಗಿತ್ತು ಉ-
ತ್ಕೃಷ್ಟನ ಮಾಡೆನ್ನ ಕಷ್ಟ ಪಡಿಸದೆ || 1 ||

ಹರಿ ನಿಮ್ಮ ಶರಣವೆಂಬ ರಸದಲಿ ಚರಣ ಧ್ಯಾನವಿತ್ತು
ಗುರುತರ ಮಾತೃಗಳೆನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ದುರಿತ
ಪಾರುಗೆಯ್ವ ಬಂಧು ನೀನಲ್ಲದೆ || 2 ||

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು ದುರಿತಗಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುದೇನು ಉಚಿತವಯ್ಯ
ಘನ್ನ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ರಾಯನೆ
ಎನ್ನ ದುರಿತವ ಹರಿಸುವನಲ್ಲದೆ || 3 ||

Note: Below given lyrics in green highlights are as per Ref. 3. This has 5 stanzas and the wordings are slightly different.

ರಾಗ: ಆರಭಿ

ತಾಳ: ಆದಿ

ವೈದ್ಯವ ನಾನರಿಯೆ, ಭವ ರೋಗ

ವೈದ್ಯ ನೀನೆ ಹರಿಯೇ || ಪ ||

ನೀ ದಯದಿಂದೆನ್ನ ರಕ್ಷಿಸು

ಆದಿ ವೈದ್ಯ ಮುನ್ನ

ಪಾದೋದಕವನು ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು ಸರ್ವ-

ವ್ಯಾಧಿ ನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು || ೧ ||

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಕರುಣವೆಂಬ, ಸ್ಮರಣೆಯ

ತ್ವರಿತ ಜ್ಞಾನದಿಂದ

ಉರುತರ ಮಹಾತ್ಮೆಯ ಎನಗೆ ಕೊಡಿಸು, ಸರ್ವ

ದುರಿತ ನಿವಾರಣ ಕಷಾಯ ನೀ ಕೊಡು || ೨ ||

ಕೃಷ್ಣ ನೀ ಕೃಪೆವಿಡಿದು, ಕಪಟದ

ಉಷ್ಣವಾಯುವಳಿದು

ವಿಷ್ಣುಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಅಭಯವ ಎನಗಿತ್ತು

ಇಷ್ಟವ ಸಲಿಸುವ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವಂಥ || ೩ ||

ನಿನ್ನ ದಾಸ ನಾನು, ದುರಿತಗ-

ಳೆನ್ನ ಕಾಡುವುವೇನು

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಯಕೆ ಶಕ್ತಿಯನಿತ್ತು ದೃಢ-

ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು || ೪ ||

ಪಂಡಿತ ದಯಾಸಿಂಧು, ಕಾಡುವ

ಪಾಂಡುರೋಗ ಕೊಂದು

ಪುಂಡರೀಕಾಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ ಅ-

ಖಂಡ ಮೂರುತಿ ಶ್ರೀ ಹರಿ ಸಲಹೆನ್ನನು || ೫ ||

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ಇಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ವೈದ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದಾಸರು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಗಳಿಂದ ನರಳಿ ನರಳಿ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಔಷಧಿಸೇವನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವೈದ್ಯನನ್ನೇ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಜನ. ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಸಂಸಾರದ ರೋಗಗಳಿಗೆ ಭವರೋಗಿಯಾದ ಹಿರಿಯ ವೈದ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಶರಣುಹೋಗುವುದು ಲೇಸು. ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರಿಭಾಷೆ ಬಳಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ವಿಕಾರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರೋಗಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಉಷ್ಣವಾಯು - ಕಪಟ ನಡತೆ; ಪಿತ್ತ ಉದ್ರಿಕ್ತವಾದ ಸ್ಥಿತಿ.

ರಸ - ಹರಿಶರಣು ಎಂಬ ರಸ.

ಗುರುತರ - ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾದ.

ದುರಿತ - ಪಾತಕ.

ಬನ್ನ - ಭಂಗ, ಸೋಲು.

ಆದಿ ವೈದ್ಯ = ಧನ್ವಂತರಿ

ಪಾದೋದಕ = ಪಾದದ ಅಭಿಷೇಕದ ತೀರ್ಥ

ವ್ಯಾಧಿ = ಬೇನೆ

ಪಂಡಿತ = ವೈದ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನಿಪುಣ

ಪಾಂಡುರೋಗ = ರಕ್ತ ಕ್ಷಯ (anaemia), ಕಾಮಣಿ (jaundice)

Classification: Keerthane

Ankita: sri purandara vittalala

Location: NA

Category: Jeevana Sambodhane

Sub-Category: Vaidya, bhava, roga, Krishna, mosa, sharana, Dhyana, bandhu,

Pravachana: NA

Explanation: NA